

HEDDA GABLER

ta' Henrik Ibsen

Direzzjoni ta'
Daniel Azzopardi

17-26^{ta'}
Mejju
2024

Traduzzjoni u
Adattament ta'
Simone Spiteri

H E D D A G A B L E R

ta' Henrik Ibsen

© 2024 Fondazzjoni Kreattività

Id-drittijiet kollha riservati. L-ebda parti minn din il-pubblikazzjoni ma tista' tiġi riprodotta fi kwalunkwe forma jew bi kwalunkwe mod, kemm b'mod elettroniku kif ukoll mekkaniku, inkluż il-fotokopjar, ir-regjistrazzjoni, jew kwalunkwe sistema ta' hażna jew irkupru tal-informazzjoni, minghajr permess bil-miktub minn qabel mill-organizzaturi.

www.kreattivita.org

Id-deċiżjoni li ntellghu dan l-adattament ġdid ta' Hedda Gabler, li l-aħħar lintwera bil-Malti kien aktar minn 40 sena ilu, tirrifletti l-progress kontinwu ta' Spazju Kreattiv f' dawn l-aħħar snin. Bħala ċentru ewlieni tal-arti u l-kreattività fil-gżira, jenfasizza d-dedikazzjoni tagħna li nibqgħu relevanti fi hdan ix-xenarju dinamiku kreattiv, u niżguraw li l-produzzjonijiet tagħna ma jkunux biss innovattivi iżda li jikkontribwixxu wkoll b' mod sinifikanti għad-djalogu soċjali li jiżvolġi.

KELMTEJN QABEL TAD-DIRETTUR

Meta konna qed infittxu drammi xieraq, hassejt il-bżonn li niproduċu wieħed klassiku li kemm jonora l-legat tat-teatru kif ukoll li jibqa relevanti fis-soċjetà tal-lum. Id-dramm ta' Henrik Ibsen, li l-ewwel darba li ttella' fuq il-palk kien fl-1891, ikompli jaqnaq diskussjonijiet dwar il-kumplessitajiet tal-ġid u l-istatus soċjali, il-perċezzjoni tal-irwol tal-mara fil-familja, u l-kumplessitajiet tas-saħħa mentali u l-benesseri. Ibsen jinseg b' mod maġistrali narrattiva interessanti li tisfida l-prekonċetti u l-kostruzzjonijiet tas-soċjetà permezz ta' sensiela ta' relazzjonijiet minsuġa, fejn il-karattri spiss isibu ruħhom maqbuda mis-sistemi stess li jgħixu fihom.

Matul dawn l-aħħar xhur, il-hidma fuq it-traduzzjoni tad-dramm, l-esplorazzjoni tas-saffi kkumplikati tiegħu, u n-navigazzjoni fost il-karattri u d-dramaturġija ma kienu xejn inqas minn ispiranti. Dan l-impenn kollaborattiv mhux biss saħħa l-fehim tagħna tal-ispettaklu fuq il-palk iżda wessgħalna l-perspettiva tagħna dwar il-ħajja. Din il-hidma fost persuni kreattivi kienet kruċjali, u żgurat li l-produzzjoni saret arazz rikk minsuġ b'diversi elementi, li jirriflettu r-realiżmu sfumat li jiddefinixxi dan il-kapolavur teatrali.

HEDDA GABLER

Dawk li se jattendu se jkunu jistgħu japprezzaw kif l-ilsien Malti jiżzewweg man-narrattiva tad-dramm, filwaqt li se jinnutaw ukoll l-attenzjoni metikoluża li ngħatat lill-elementi oħra tal-produzzjoni. Mis-sett u d-dawl, kostumi, props, irtokk u xagħar, kull aspett jikkontribwixxi għal preżentazzjoni viżwali armonjuża li tikkomplimenta s-saffi tad-dramm. Il-kompożizzjoni mużikali li ssaħħar maħluqa apposta għal dan l-ispettaklu tkompli żżid ma' din l-esperjenza, u b'hekk tkompli ttejjeb il-vjaġġ

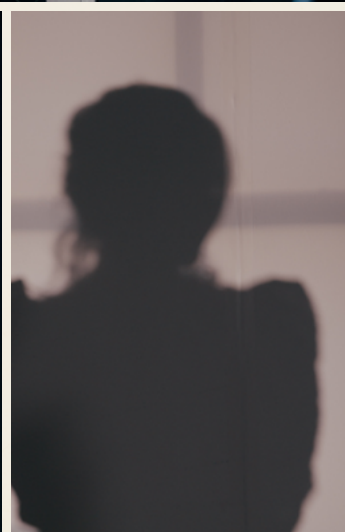
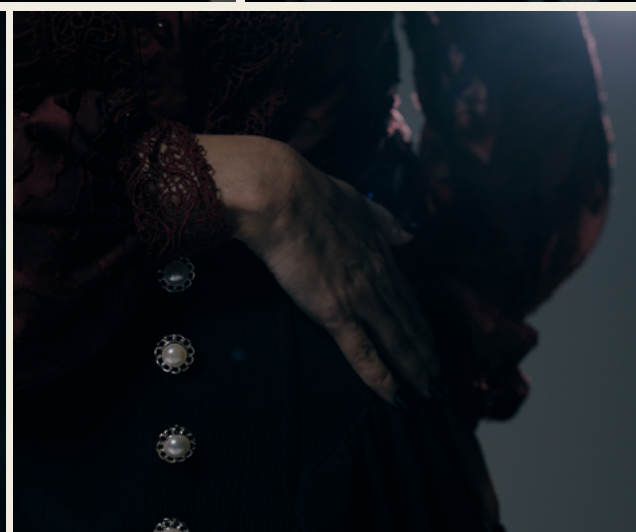
performattiv. Matul dan kollu, l-ambjent intimu tat-teatru ta' Spazju Kreattiv, bla dubju se jamplifika s-sensazzjoni li wieħed iħossu fid-dar, u jippermetti lill-udjenzi jissendikaw fuq l-avvenimenti li qed iseħħu.

Biex nagħlaq, minn qalbi nixtieq nesprimi l-gratitudni tiegħi lejn dawk kollha li taw il-kontribut tagħhom sabiex jagħmlu din l-esperjenza possibbli. Lill-atturi, li l-ġenerożità tagħhom li jilagħu l-istedina biex jesploraw il-kumplessitajiet tal-karattri kienet imprezzabbli. Lit-tim tal-produzzjoni, li ħaddnu l-viżjoni tiegħi u ħadmu

qatigh sabiex jagħtuha l-ħajja. Lill-persunal ta' Spazju Kreattiv, li t-twemmin f'dan il-vjaġġ u s-sapport sod tagħhom kienu strumentali. Lill-familji u l-ħbieb qrib tagħna, li bis-sostenn u l-ispirazzjoni tagħhom alimentaw il-kreattività tagħna. U fl-aħħar nett, lill-udjenzi tagħna, li l-preżenza u s-sapport kontinwu tagħhom inisslu fina entużjażmu biex inkomplu nwettqu dawn l-isforzi. Grazzi lilkom ilkoll.

Daniel Azzopardi

HENRIK IBSEN

Drammaturgu

Henrik Ibsen, drammaturgu Norveġiż imwielel fl-1828, huwa wieħed mill-aktar figuri influwenti fid-drama moderna. Tul ħajtu, huwa sfida n-normi tas-soċjetà ta' zmienu, b'mod partikolari rigward kwistjonijiet ta' moralità, rwoli tas-sessi, u l-ipokresija tal-klassi tan-nofs.

Id-drammi ta' Ibsen, inklużi *A Doll's House*, *Ghosts*, u naturalment, *Hedda Gabler*, huma rinomati għall-profondità psikoloġika tagħhom, id-djalogu realistiku u l-esplorazzjoni ta' relazzjonijiet umani kumplessi. Ħafna drabi meqjus bħala missier id-drama moderna, ix-xogħlijiet ta' Ibsen stabbilixxew il-bażi għat-teatru realistiku u soċjalment li jsegwu fis-seklu 20.

SIMONE SPITERI

Traduzzjoni u Adattament

Simone Spiteri twieldet fl-1983 u t'harreg għad-Diploma tagħha fir-reatar fil-Malta Drama Centre bejn l-1996 u l-2004. Kisbet il-B.A. (Hons.) u M.A. fl-Istudji Teatrali mill-Università ta' Malta. Fl-2004 waqqfet il-kumpanija teatrali tagħha stess, DÙ, li fiha tirreċita, tidderiegi, u tikteb. Ix-xogħol tal-kitba u direzzjoni tagħha gie esegwit fid-Danimarka, l-Eġittu, Sqallija, Spanja, il-Macedonja, l-Istati Uniti, ir-Renju Unit u Franza. Tnejn mix-xogħlijiet tal-kitba tagħha *Appuntamenti* (2009) u *Kjaroskur* (2011) rebħu l-ewwel premju fil-konkurs Nazzjonali Francis Ebejer għall-kitba tad-dramm. Kemm *Appuntamenti* kif ukoll *Lacuna* (2006), intgħażlu mill-aqwa 120 drammm għall-palk Ewropew fil-pubblikazzjoni biannwali tal-Konvenzjoni Ewropea tat-Teatru (ETC). Kitbet hafna għal *ŽiguŽajg* - il-Festival tal-Arti għat-Tfal u *Žgħażagħ*, hadmet għaż-żgħażagħ għall-Orkestra Filarmonika

ta' Malta u hadmet ma' diversi kumpaniji fuq traduzzjonijiet ta' klassiċi għall-Malti. Bejn il-produzzjonijiet tal-kumpanija tagħha hafna drabi tikkollabora ma' kumpaniji teatrali ohra fuq l-istadji ewlenin Maltin bħala direttur, attur, jew drammaturgu. Tgħallem part-time fid-dipartiment tal-Istudji Teatrali fl-Università ta' Malta u ppubblikat kotba ma' Merlin Publications. Fl-2014 kienet ukoll bħala International Playwright Observer fi New Visions, New Voices fiċ-Ċentru Kennedy f'Washington D.C. u residenti tal-kitba magħzula f'La Chartreuse f'Avignon, Franza fl-2016. Fl-2020, żewġ drammi rebħu l-Premju Nazzjonali tal-Ktieb għad-Drama. Hija wkoll fis-sotto-kumitat tat-teatru tal-MEIA (Malta Entertainment Industry Association). Fl-2020 inhatret ukoll bħala waħda mill-Artisti Assoċjati tal-kumpanija nazzjonali tat-Teatru Malta u hija d-Direttur tat-Tagħlim fl-akkademja tat-taħriġ tat-teatru Studio 18.

HEDDA GABLER

KRISTJANA CASHA

Hedda Gabler

Kristjana twieldet fl-1977 u bdiet il-karriera tagħha fir-reċtar fl-2001. Hija ngħaqdet ma' Dù Theatre fl-2006. Kristjana ħadmet f'diversi produzzjonijiet tul is-snin fosthom f'*Nisa ta' Trojja*, *Il-Gawwija*, *Weeds*, *Lacuna*, *Everywoman*, *The Vagina Monologues*, *Medea*, *Truth or Dare* u *Appuntamenti* (2009).

Wara waqfa twila ta' madwar 9 snin reġgħet lura għat-teatru fejn ħadet sehem f'*Repubblika Immakulata* u aktar tard l-interpretazzjoni ġdida ta' *Appuntamenti* (2019). Kristjana ħadem sehem ukoll f'*Zoom* (2021), *Lupu Nagħġa* (2023) u *Fit-3pm* (2023).

Dehret ukoll f'diversi produzzjonijiet televiżivi u fl-2007 rebħet il-premju tal-aħjar attriċi fil-Malta TV Awards. Kristjana hija wkoll għalliema tal-PSCD, Guidance u Drama. Fil-passat kitbet u dderiġiet numru ta' reċti għat-tfal tal-iskola sekondarja.

JOSEPH PAUL VELLA

Jorgen Tesman

Joseph huwa attur u artist li jaħdem regolarment fix-xena tat-teatru lokali. Huwa tharregħ għal hames snin fl-Iskola Nazzjonali tad-Drama u wara ngħaqad mal-Grupp Teatrali Aleateia fl-2003. Id-debutt teatrali tiegħu seħħ permezz ta' *Helen of Troy* li ttellgħet fit-Teatru Manoel.

Minn dakinhar ħa sehem f'diversi produzzjonijiet u drammi, kemm lokalment kif ukoll barra minn xtutna. Produzzjonijiet li jispikkaw jinkludu *The Broken Plate* (Lord Creon), *Drowning Lilies* (imtella' fil-Fringe Festival f'Edinburgh), *The Equivocators* (Aleateia), *The Drooming* (ŽiguŽajg) u *Lupu/Naghġa* (Teatru Malta). Ħa sehem ukoll f'diversi festivals u inawgurazzjonijiet, fosthom *La Navigation du Savoir*, il-Malta Spectacular u l-Festival Nazzjonali tal-Ktieb, kemm bħala attur kif ukoll bħala kantant. Meta ma jkunx qed jieħu sehem fit-teatru, tista' ssibu jaħdem f'tip ieħor ta' teatru, bħala anestetist.

HEDDA GABLER

PETER GALEA

L-Imhallef Brack

Peter Galea huwa attur maghruf li huwa ċċelebrat madwar Malta għall-prestazzjonijiet tiegħu fit-televiżjoni, it-teatru, u ċ-ċinema. Wara li telaq minn Malta lejn l-Ingilterra fl-età ta' 12-il sena, huwa esperjenza bidla kulturali sinifikanti li qanqlet l-interess inizzjali tiegħu fir-reċtar. Meta ħass il-bżonn li jwessa' l-orizzonti tiegħu, fl-età ta' 24 sena, Peter mar Los Angeles. Fost kowċis oħra, matul perjodu ta' 12-il sena, huwa studja ma' Gene Bua – l-iskola Acting For Life, u ma' Alan Feinstein.

Hemmhekk beda l-karriera tiegħu f'produzzjonijiet żgħira. Dawn l-esperjenzi bikrin ħolqu l-bażi għat-tfittxija tul ħajtu għas-skoperta personali permezz tar-reċtar. Wara li rritorna lejn Malta, Peter sar figura prominenti fix-xena lokali tar-reċtar.

Id-debutt notevoli tiegħu fuq il-palk kien f'*Amphitryon* fit-teatru tal-Kavallier ta' San Ġakbu fl-2003. Minn dakinhar 'l hawn, Peter żewwaq ix-xena tat-teatru Malti bi prestazzjonijiet f'drammi bħal *The Crucible*, *Ċella Numru 5*, *Appuntamenti*, *Pope Joan*, *Ġiraffa 5* Harbet Minn Kastilja, il-wirja li għamel waħdu *Drago: It-Tvenvin Ta' Tornado Tony*, u d-dramm reċenti tiegħu, *Mitt Ruħ*. Il-hila tiegħu biex jesplora fil-fond il-karattri li jinterpreta hija evidenti f'kull prestazzjoni. Il-krediti tal-films ta' Peter jinkludu rwoli f'films lokali u internazzjonali bħal *Agora* u *Limestone Cowboy*. Id-dedikazzjoni tiegħu għas-sengħa tiegħu tibqa' tteggju jesplora karattri diversi, bħala mezz biex jiskopri u jifhem min hu verament.

PAUL PORTELLI

Ejlert Löchborg

Paul Portelli huwa attur lokali u direttur tat-teatru u membru fundatur ta' Theatre Anon. Ha sehem f'diversi produzzjonijiet, inkluż *Cherry Orchard* (MADC), *Candide*, *Metamorphoses*, *Dorde*, *La Bette*, *Agamemnon* (kollha għal Theatre Anon), *Souterrain* (WildWorks), *Paul* (Unifaun), *Dinner*, *Marlene Moves* (Actinghouse Productions),

Bla Kondixin (Ideas Alive) kif ukoll *Island of Dreams* u *A Very Old Man With Enormous Wings* mal-kumpanija tat-teatru magħrufa sew tar-Renju Unit Kneehigh. Huwa kien ukoll id-direttur artistiku tal-produzzjoni ta' TVM *Għada Jisbah Ukoll*. Paul ha sehem ukoll f'numru ta' films inkluż *Limestone Cowboy* u *Carmen*.

CASSANDRA SPITERI

Thea Elvsted

Minn ċkunitha, Cassandra Spiteri dejjem uriet il-passjoni tagħha lejn l-arti. Ir-reċtar minn dejjem kien jogħġobha u kienet tkun herqana biex tiegħu sehem fir-reċti muzikali tal-iskola. Wiehed mir-woli li kienet inghatat kien il-karattru tal-omm tar-rispett f'*Nugrufella*. It-teatru u ċ-ċinema kienu l-ghaxxa tagħha minn età żgħira, u għadhom sal-ġurnata tal-lum. Tant huma speċjali għaliha li ispirawha biex tiegħu din il-passjoni b'mod professjonali. Fl-2021, Spiteri kisbet il-kwalifikazzjoni tal-ATCL fir-reċtar u d-diskors minn Trinity College London, taħt il-gwida ta' Stephen Oliver. Cassandra dahlet fix-xena tar-reċtar fl-2018 bħala l-protagonista fid-dramm televiżiv lokali, *L-Charusa*.

Fix-xena teatrali, id-debutt tagħha kien fir-reċta *Breaking The Code* fir-rwol ta' Pat Green għall-MADC. Hadet sehem ukoll f'*It-Taqtigħa* għall-Pageant of the Seas tal-2022, u *The Haunting* għall-TOI TOI ġewwa t-Teatru Manoel. Fix-xena ċinematografika, ix-xogħol ta' Spiteri jinkludi *Encounter*, fejn rebħet il-premjju għall-aqwa attriċi fix-Short Film Festival tal-2022, is-serje ta' Netflix *War Sailor*, *Un Weekend Particolare*, *Sniper: G.R.I.T.*, *Classified*, *Cleaner*. Hadet sehem ukoll f'*Survival*, *Serena* u *Justice For All*, li huma kollha xogħlijiet lokali. Kienet parti wkoll mill-vidjo muzikali *Sigġu Vojt* ta' The Travellers, kif ukoll f'riklami ta' Marks & Spencer Malta, Grey & Adler, u Brillace Cafe'.

HEDDA GABLER

JOSETTE CIAPPARA

Iz-Zija Julle

B'karriera mifruxa fl-oqasma tal-palk, it-televixin u l-edukazzjoni, Josette Ciappara ilha taħdem bi shiħ għal dawn l-aħħar 40 sena. Kienet mal-ewwel grupp ta' studenti tal-MTADA fl-1978. Studjat fil-Conservatoire Supérieur d'Art Dramatique f'Parigi u fir-Royal Shakespeare Company fi Stratford-Upon-Avon.

Għal iktar minn 15-il sena għamlet parti mid-Drama Unit fejn ħadmet f'ħafna programmi edukattivi lokali u internazzjonali. Kienet il-Principal tad-Ċentru tad-Drama Mikelanġ Borg għal 5 snin. Ħadmet rwoli titulari bħal *Phaedre*, *Antigone*, *Hedda Gabler*, *The Good Person of Szechwan* u *Ma Kuraġġ*. Produzzjonijiet oħra li ħadet sehem fihom dan l-aħħar jinkludu *Il-Pożittivi*, *Ta' Fuqha Senduqha* u *Lovesong*.

HEDDA GABLER

ANALISE MIFSUD

Berte

Analise Mifsud bdiet tistudja l-pjanu ta' ħames snin. Kisbet id-diplomi ATCL u LTCL fil-pjanu minn Trinity College London u mbagħad iggradwat mill-Università ta' Malta fl-2014 bil-B.A. (Hons) fil-pjanu. Rebħet il-Festival Konkors Kanzunetta Indipendenza fl-2015 bid-diska tagħha Kuraġġ. Analise hija sopran, studjat taħt id-direzzjoni ta' Gillian Zammit, u kisbet id-diploma ATCL fil-kant fl-2019.

Analise tikkomponi l-mużika u tirreċta, u tgħallem il-mużika; u attwalment tiffirma wkoll parti mill-grupp ta' kantanti The Abos Project and Consort li jispječjalizzaw fil-mużika bikrija Barokka. Bħala reċtar, hija magħrufa għal *D.R.E.A.M.S* (2012-2013), *Min Imissu?!* (2016 sa 2022), ukoll bħala pianista u kantanta, *Miraklu ta' Ħal Saflieni* (2018), *Merjen* (2019), u fl-opra ta' Purcell *Dido and Aeneas* (Teatru Manoel, 2020), hija r-rebbieħa tal-ewwel staġun tal-kompetizzjoni tar-reċtar *Rolling*, u l-film *Castillo* (li bħalissa jinsab fl-istadju ta' post produzzjoni). Hija kkomponiet il-mużika għal diversi films u serje bħal *Limestone Cowboy*, *Miraklu ta' Ħal Saflieni*, *Merjen*, *Mostri*, *Triq is-Sebgħa*, *Castillo*, u anke għat-teatru permezz tax-xow mużikali għat-tfal li kkreat għall-Istaġun u l-Festival ta' ŻiguŻajg, *Where are you, Toby?* (2021, fl-2022).

TIM KREATTIV

Skript – Henrik Ibsen

Direttur – Daniel Azzopardi

Traduzzjoni u Adattament – Simone Spiteri

Atturi

Kristjana Casha – **Hedda Gabler**

Joseph Paul Vella – **Jørgen Tesman**

Peter Galea – **L-Imħallef Brack**

Paul Portelli – **Ejlert Lövborg**

Cassandra Spiteri – **Thea Elvsted**

Josette Ciappara – **Iz-Zija Julle**

Analise Mifsud – **Berte**

Disinn tad-Dawl – Christopher Gatt

Disinn tas-Foss u Operatur – Mirko Galea

Disinn tas-Set – Romualdo Moretti

Kostruzzjoni tas-Set – Claudio Apap u Charlie Spiteri

Irtokk u Stilista tax-Xagħar – Krista Zammit Marmara

Kostumista u Wardrobe Mistress – Nicole Cuschieri

Eżekuttiva tal-Produzzjoni u Maniġer tal-Palk – Marvic Massa

Assistenti tal-Produzzjoni – Michelle Marie Abela

Assistenti tal-Palk – Ritiene Azzopardi

Koordinatriċi tal-Produzzjoni – Ambra Anselmo

Bl-appoġġ ta'

THE BLOOMING BUNCH

Ħajr lill-ħaddiema kollha ta' Spazju Kreattiv

Dan il-proġett huwa kummissjoni ta' Spazju Kreattiv

**Isma l-aħħar episodju mill-podcast tagħna dwar
dak li ġara minn wara l-kwinti biex titgħella din
il-produzzjoni teatrali.**

Audrey Rose Mizzi iltagħhet mad-direttur Daniel Azzopardi u mat-traduttrici Simone Spiteri biex tiddiskuti dan id-dramm ikoniku, magħruf bħala wieħed mill-aqwa xogħlijiet fl-istorja tat-teatru, u l-premiere tiegħu fi Spazju Kreattiv.

the **Spazju
Kreattiv**
Podcast

#018 — Hedda Gabler | Translating it in Maltese & Staging After 44

May 13 · The Spazju Kreattiv Podcast

+ Save on Spotify

15

15

43:31

...

Abbona għall- Spazju Kreattiv Newsletter

#SpazjuKreattiv

kreattivita.org
+356 21223200

|| Oalba
ta|
krea
ttivita

www.kreattivita.org